

CO:LAB

- en guide til, hvordan man starter et projekt om iværksætteri
og kommer fra idé til handling

CO:LAB er et tre årigt projekt om iværksætteri for unge flygtninge.

Projektet blev gennemført og udviklet i et partnerskab mellem DRC Dansk Flygtningehjælp og Foreningen Roskilde Festival i perioden 2018-2020.

Indhold

Projektet er en kombination af faglige workshops om iværksætteri, tilbud om frivillige erhvervsmentorer til alle deltagere samt opbygning af partnerskaber til andre organisationer og kommuner.

Resultater

CO:LAB blev en stor succes og 36 seje iværksættere gennemførte projektet.

Heraf lykkedes 23 med at starte deres egen virksomhed med hjælp fra projektet.

65% lykkedes med at starte egen virksomhed og 95% var i job eller uddannelse ved projektets afslutning.

Hvordan du kan lykkes med at hjælpe flygtninge og andre med at blive iværksættere kan du læse mere om i denne e-bog.

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION TIL E-BOGEN	4
HVORDAN KOMMER DU I GANG	5
FORMÅLET MED ET IVÆRKSÆTTERPROJEKT	6
PARTNERSKABER OG SAMARBEJDE.....	7
HVILKE AKTIVITETER KAN DU SÆTTE I GANG.....	8
REKRUTTERING AF DELTAGERE OG FRIVILLIGE	8
WORKSHOPS OG TEMAER	10
DOKUMENTATION OG EVALUERING.....	18
FNS VERDENSMÅL	19
KONTAKTOPLYSNINGER	20

CO:LAB

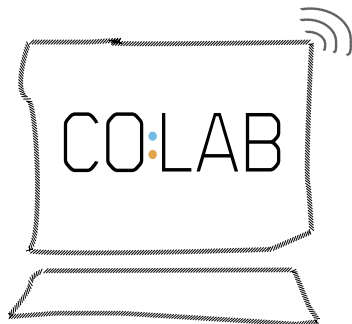
Introduktion til E-bogen

Denne e-bog har til formål at hjælpe alle, der ønsker at gå i gang med et iværksætterforløb. Det kan både være frivillige, medarbejdere i NGO'er, kommuner, Community Centres og lignende overalt i verden.

E-bogen er lavet som en håndbog man kan bruge til at slå op i. Man kan vælge at bruge hele konceptet eller blot delelementer – afhængig af, hvad man har behov for.

Kort sagt indeholder e-bogen alt det du har brug for, for at starte et iværksætterforløb:

- Hvordan kommer du i gang
- Hvad er formålet med et iværksætterprojekt
- Partnerskaber og samarbejde
- Hvilke aktiviteter kan du sætte i gang
- Rekruttering af deltagere og frivillige
- Workshops og temaer
- Dokumentation og evaluering

Konceptet har været afprøvet i både Danmark og Tyrkiet og er derfor tilrettet forskellige kontekster. Målgruppen er primært unge flygtninge mellem 18 og 29 år fra Mellemøsten, men kan også bruges til andre målgrupper, hvis man tilretter det målgruppen.

Hvis du skal starte et iværksætterprojekt op, skal du selv tilføje de gældende regler på arbejdsmarkedet i det land, hvor du ønsker at starte projektet op.

Baggrund for E-bogen

DRC Dansk Flygtningehjælp har med midler fra Foreningen Roskilde Festival gennemført iværksætterprojektet CO:LAB i perioden 2018-2020. CO:LAB har arbejdet med unge flygtninge i Danmark og Tyrkiet med baggrund i Mellemøsten - primært fra Syrien, Iran og Irak.

Hvordan kommer du i gang

I DRC Dansk Flygtningehjælps internationale afdeling og i integrationsafdelingen i Danmark er der gode erfaringer med iværksætterprojekter med faglige workshops, hvor deltagerne bliver klædt på med relevant viden inden for iværksætteri og regler på arbejdsmarkedet.

Desuden har vi haft gode erfaringer med brug af frivillige, der styrker flygtninges egne ideer og mål f.eks. i rollen som mentorer. I CO:LAB har vi erfaringer med at rekruttere frivillige med relevant erhvervs erfaring, der fungerer som erhvervsmentorer for de unge.

Der skal derfor findes oplægsholdere til de faglige workshops og rekrutteres frivillige erhvervsmentorer.

Og så skal der selvfølgelig rekrutteres deltagere. Det kan gøres ved at reklamere på sociale medier, afholde inspirationsworkshops eller ved at få hjælp fra de frivillige til at sprede budskabet i deres netværk.

Der kan også inddrages kommuner eller community Centres i rekrutteringen.

Workshopsene kan med fordel lægges om aftenen, så deltagerne kan passe sprogskole, uddannelse, arbejde eller lignende i dagtimerne.

Formålet med et iværksætterprojekt

Mange flygtninge fra Mellemøsten har været iværksættere i deres hjemland og kommer fra en kultur, hvor iværksætteri er en stor del af den måde, man forsørger sig selv og sin familie på.

Formålet med projektet har derfor været at bidrage til, at unge flygtninge kan bringe denne iværksætterånd med sig og via iværksætteri blive en integreret del af samfundet - om det er i Danmark, et naboland til hjemlandet, i hjemlandet eller et helt tredje sted.

Formålet er at klæde de unge på med iværksættermetoder, der kan anvendes overalt i verden og samtidig hjælpe de unge til at indgå i sociale fællesskaber med andre unge både med og uden flygtningebaggrund.

Iværksætteri kan i flygtningelejre eller communitycentre ude i verden være en forudsætning for, at flygtninge kan opnå en indtjening og opretholde en ordentlig levestandard.

CO:LAB

Partnerskaber og samarbejde

Lokalsamfundene i både den nationale og internationale indsats er vigtige medspillere i projektet. De frivillige erhvervsmentorer skal have en lokal forankring, så de kan introducere de unge flygtninge til lokale samarbejdspartnere og steder at søge hen for råd og vejledning.

Desuden kan der i forbindelse med projektet med fordel laves en afdækning af lokale initiativer, der kan støtte op om indsatsen og evt. henvises til efter behov.

På denne måde, kan I bedst muligt benytte eksisterende tilbud og indgå strategiske partnerskaber med samarbejdspartnere både lokalt, regionalt, nationalt og internationalt. Det kan f.eks være kommuner, virksomheder, banker eller andre organisationer.

I CO:LAB har vi haft god erfaring med løbende at indhente erfaringer fra eksterne samarbejdspartnere, der kan inddrages i projektet både som leverandører og sparringspartnere. F.eks. som undervisere, eksperter eller andet.

CO:LAB

Hvilke aktiviteter kan du sætte i gang

Aktiviteterne i projekt CO:LAB er en kombination af rekruttering af deltagere og frivillige mentorer, afholdelse af workshops og matchning af deltagere og frivillige mentorer.

Projektet udvikles sammen med målgruppen og baseres på deres behov. Lærings- og videnselementet har bærende fokus, hvilket betyder, at projektet løbende bliver tilpasset og afprøvet i nye formater indenfor de givne rammer.

CO:LAB

Rekruttering af deltagere og frivillige

Målgruppen for aktiviteterne i CO:LAB har været unge flygtninge fra Mellemøsten eller Afrika, der behøver støtte til at kunne etablere mikro- og småvirksomheder.

Det har været hensigten, at indsatsen skal komme unge flygtninge mellem 18-30 til gavn både i flygtningelejre, community centre, asylcentre, og når de har fået opholdstilladelse i et tredje land eller vender tilbage til deres hjemland.

Men aktiviteterne kan også bruges til andre målgrupper. Det kan f.eks. være kontanthjælpsmodtagere, dagpengemodtagere, flygtninge, familiesammenførte, unge studerende eller lignende.

I Danmark er rekrutteringen af deltagere og frivillige til projektet primært sket gennem DRC Dansk Flygtningehjælps frivillignetværk med i alt 8000 frivillige, der hvert år har kontakt til knap 29.000 flygtninge. De har fået viden om projektet via mail og opslag på sociale medier samt gennem personlige oplæg ved DRC Dansk Flygtningehjælps frivillige koordinatore og ansatte regionskonsulenter.

Desuden er der lavet rekruttering gennem DFUNK – DRC Dansk Flygtningehjælp Ungdom - samt gennem øvrige relevante organisationer og kommuner. I den internationale del er rekrutteringen primært sket gennem DRC Dansk Flygtningehjælps netværk i flygtningelejre og Community Centre samt kontakt til andre relevante samarbejdspartnere i felten.

Workshops og temaer

Projektet består af faglige workshops, hvor deltagerne bliver klædt på til at kunne starte deres egen virksomhed, hvor end de befinder sig.

Metoderne er som udgangspunkt brugbare overalt i verden. De vil dog være kontekstafhængige, da forudsætningerne for at starte egen virksomhed er forskellige, alt efter hvor man befinder sig i verden. Som udgangspunkt består forløbet af fire workshops, men det kan justeres efter behov.

Der vil altid være variationer i regler på arbejdsmarkedet i de forskellige lande, men temaer som budget, kommunikation samt idéudvikling, præsentation og pitch vil være gennemgående.

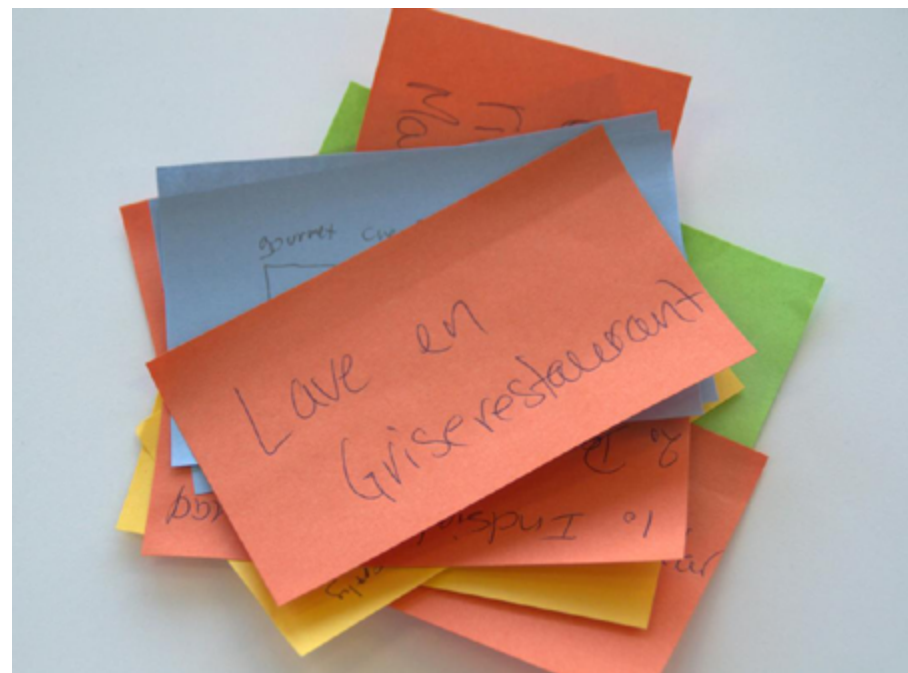
Workshopsene har også en social funktion, hvor der bliver skabt et netværk for både deltagerne og de frivillige. Det er derfor vigtigt, at der bliver sat tid af til et fælles måltid og til at tale sammen. Det er facilitatoren, der sætter rammen for dialog på tværs af deltagere og frivillige.

Der kan indtænkes donation af startup kapital samt donation af produktionsmidler baseret på økonomisk bæredygtighed og potentiale for jobskabelse ind i projektet.

Netværkevents, salgsmesser og internetplatforme kan også indtænkes som en måde at skabe kontakt mellem entreprenører og (lokale) markedsinteressenter.

Herudover kan indtænkes et ekspertpanel med mulige investorer, som de nye iværksættere kan præsentere deres ideer for og få faglig og økonomisk sparring af.

Matchning af deltagere og frivillige erhvervsmentorer

Den frivillige indsats er et kerneelement i projektet. De frivillige erhvervsmentorer i Danmark er selv erhvervsaktive eller studerer f.eks. Innovation og entreprenørskab.

De har derfor en faglig baggrund med relevans for projektet. De frivillige kan i princippet både være tidligere projektdeltagere, som selv har flygtningebaggrund og har haft succes med at starte deres egen virksomhed eller erhvervsmentorer fra erhvervslivet.

De frivillige kan fungere som rollemodeller for nye projektdeltagere og hjælpe dem med at starte deres virksomhed op samt skabe et socialt netværk med andre frivillige og deltagere i projektet.

Der kan indgås samarbejde med private virksomheder om at stille frivillige erhvervsmentorer til rådighed. F.eks. har konsulent- og revisionsvirksomheden Ernst and Young bidraget til projekt CO:LAB med både undervisere og frivillige erhvervsmentorer pro bono.

WORKSHOPTEMAERNE ER:

WORKSHOP #1 13

Introduktion til at starte egen virksomhed - hvad kræver det, og hvordan kommer man fra idé til virkelighed?

WORKSHOP #2 14

Hvordan kommer man fra idé til produkt? Introduktion til idéudvikling, analyse af behov og målgruppe. Herunder markedsanalyse.

WORKSHOP #3 15

Kommunikation, salg og markedsføring. Introduktion til sociale medier, logo, marked og konkurrenter.

WORKSHOP #4 16

Præsentation og økonomi.

Indhold til workshop #1

- Iværksættermetoder
- Handleplaner
- Business model Canvas

[Hent undervisningsmaterialet her](#)

Workshop #1

- Introduktion til at starte egen virksomhed – hvad kræver det, og hvordan kommer man fra idé til virkelighed?
- Introduktion til iværksættermetoder. Herunder juridisk rådgivning, rådgivning om muligheder og udfordringer på det lokale arbejdsmarked.

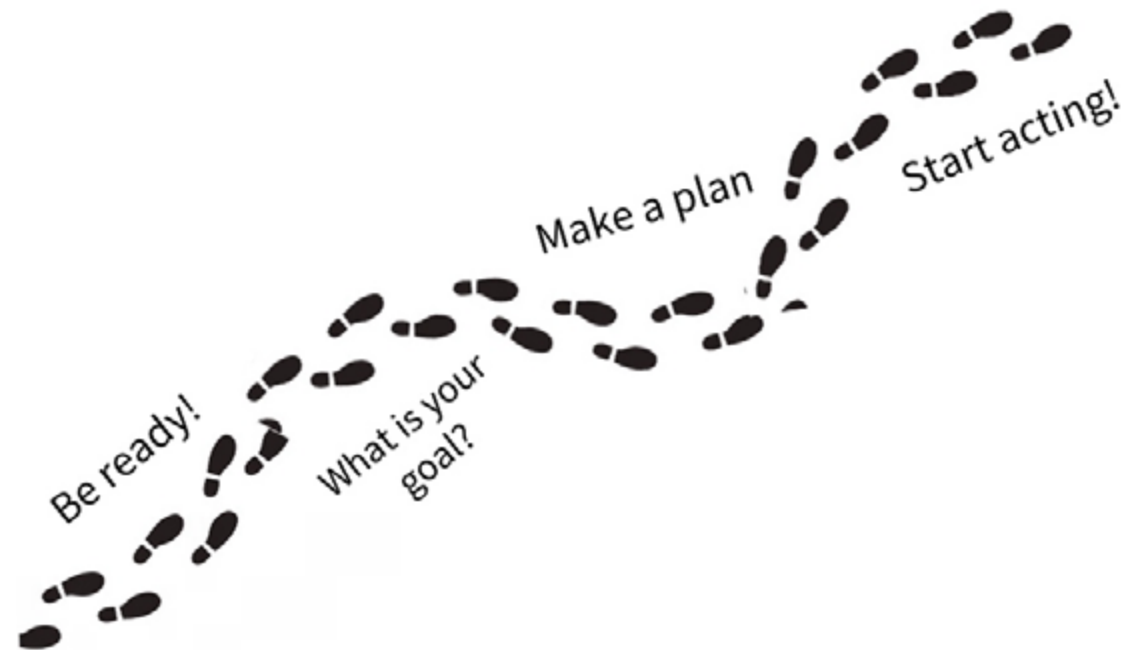
Indhold til workshop #2

- Hvordan kommer jeg videre med min idé
- Introduktion til idéudvikling
- Opstart af forretningsplan
- Mindset
- Netværk

[Hent undervisningsmaterialet her](#)

Workshop #2

- Hvordan kommer man fra idé til produkt?
- Introduktion til idéudvikling.

Indhold til workshop #3

- Hvor, hvordan og med hvad kan jeg sælge mit produkt
- Introduktion til prototyping, marked og konkurrenter

Hent undervisningsmaterialet her

Workshop #3

- Kommunikation, salg og markedsføring
- Introduktion til sociale medier, logo, marked og konkurrenter.

Indhold til workshop #4

- Hvordan laver jeg en god præsentation af mit produkt
- Hvordan kan jeg starte hvis jeg ikke har nogen penge
- Introduktion til pitching og finansiering

Hent undervisningsmaterialet her

Workshop #4

- Præsentation og økonomi
- Hvordan laver jeg en god præsentation af mit produkt?
- Introduktion til budget, skat, moms og finansiering i Danmark
- Økonomisk og juridisk støtte til registrering af virksomheder og partnerskaber.

DRC Dansk Flygtningehjælp har selv foretaget dokumentation og evaluering af aktiviteterne i CO:LAB.

Der registreres fremmøde til workshops, deltagere og frivillige udfylder spørgeskemaer efter hver workshop, og de bliver inddraget løbende i udviklingen af projektet gennem afdækning af deres behov i forhold til temaer og vejledning. Desuden måles på, hvor mange af de fremmødte deltagere, der efterfølgende starter egen virksomhed, kommer i anden beskæftigelse eller er på vej hertil.

Evalueringerne viser, at 98% af deltagerne er tilfredse eller meget tilfredse med indholdet af workshoppen. Og op imod 65% af deltagerne fra de fire hold er lykkedes med at starte deres egen virksomhed.

CO:LAB

Deltagerne udtaler:

- › COLAB helped me in gaining a lot of valuable knowledge about how to open and develop your own business in Denmark, as well as many important connections
- › Thank you. It has been useful for getting an overview for what should I keep in mind when developing my plan and start a business
- › Tusind tak for hjælpen!
- › Jeg håber, at det bliver et langt kursus
- › Alt i orden! Kun godt
- › Det er en god ide og det skal i mange byer, ikke kun i de store byer

Projektet har understøttet følgende verdensmål, der indgår som en aktiv del af projektet og bruges som en del af evalueringsprocessen:

Verdensmål 4.4:

Om kvalitet og uddannelse ved, at vi afholder i alt fire workshops med en høj kvalitet og for at udruste de unge med relevante færdigheder inden for iværksætteri.

Verdensmål 8.3:

Om at skabe anstændige jobs og økonomisk vækst gennem iværksætteri og på denne måde bekæmpe fattigdom.

Verdensmål 10.2:

Om ligestilling uanset køn, race, etnicitet mv. Det tilstræbes, at der er lige mange mænd og kvinder i projektet.

Verdensmål 12.2:

Bæredygtighed i forhold til optimal udnyttelse af ressourcer ved at bruge mindre papir, trykke på miljøvenlige materialer og sørge for, at forplejning så vidt muligt tænkes bæredygtigt i den forstand, at det er et sundt og nærende måltid, og at det fortrinsvis købes af socialøkonomiske virksomheder med f.eks. flygtninge ansat.

Verdensmål 17.17:

Om partnerskaber. Der tilskyndes både offentlige, private og civilsamfundsmæssige partnerskaber.

CO:LAB

- hvis du vil vide mere...
- have os ud til et oplæg...
- have hjælp til opstart af et iværksætterprojekt...

Så kontakt:

Katrine Kanneworff

Projektleder og seniorrådgiver, DRC Dansk Flygtningehjælp

 katrine.kanneworff@drc.ngo

 26770164

Eller

Anne Cathrine Lausten

Frivilligkoordinator og regionskonsulent, DRC Dansk Flygtningehjælp

 anne.cathrine.lausten@drc.ngo

 20422115

